

16 In de natuur

Start

Dit thema gaat over dieren en natuur.

Wat oefen je?

- Je geeft informatie over een dier.
- Je schrijft over je lievelingsdier.
- Grammatica: de zin met 'want' en 'maar'

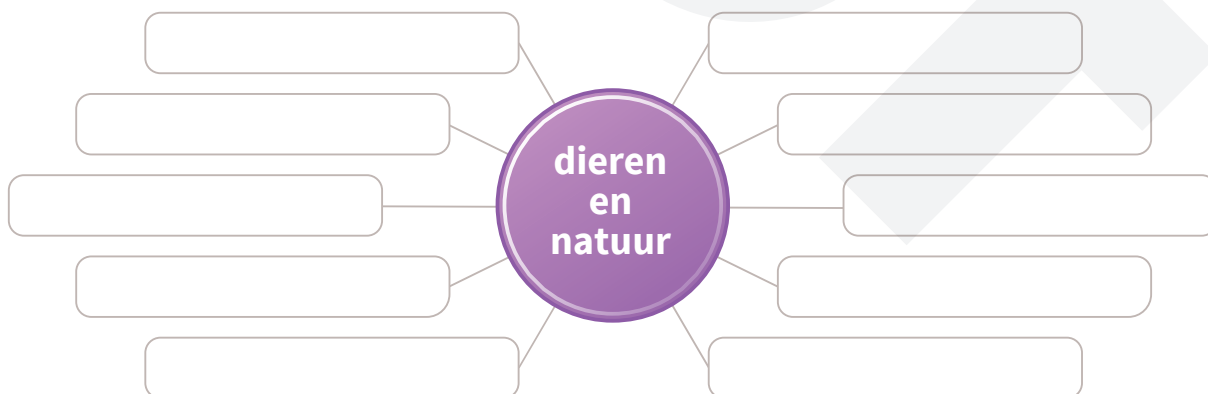
1 De video bekijken

Kijk naar de video. Praat over de video.

2 Woorden bij het thema opschrijven

Thema 16 gaat over dieren en natuur. Waar denk je aan? Schrijf woorden op.

Hoe zeg je 'dier' in je moedertaal?

Hoe zeg je 'natuur' in je moedertaal?

Luisteren

1 Luister naar de tekst.

Ik wil een chinchilla

Hayat en Danilo zijn op school. Ze praten over dieren.

Hayat: Aah, ik zie een muis!

Danilo: Waar?

Hayat: Daar, onder de tafel! Hij rent!

Danilo: O ja, ik zie hem! Zo cute.

Hayat: Cute? Vies bedoel je.

Danilo: Nou, ik vind muizen schattig.

Mijn broertje heeft een muis als huisdier.

Hayat: Echt? Dat is raar. Wie neemt nou een muis als huisdier?

Danilo: Ik vind het niet raar hoor.

Sommige mensen hebben een slang als huisdier. Of een spin. Dat is pas raar.

Heb jij geen huisdieren?

Hayat: Nee, ik mag geen huisdieren van mijn ouders.

Maar ik wil een poes. Poezen zijn mijn lievelingsdieren.

Danilo: Ik hou ook van poezen.

Maar mijn lievelingsdier is een chinchilla.

Hayat: Is dat een aap?

Danilo: Nee joh, chinchilla's zijn een soort muizen.

Hayat: O, hoe zien ze eruit?

Danilo: Ze zijn iets groter dan muizen.

Ze hebben vier poten, grote ronde oren en een klein neusje.

Ze hebben een zachte vacht en een staart van ongeveer 15 centimeter.

Ze hebben ook vier kleine tandjes om te eten.

Hayat: Wat eten ze dan?

Danilo: Ze eten vooral hooi, maar ze kunnen ook groenten en fruit eten.

Hayat: En waar leven ze?

Danilo: Chinchilla's leven in Zuid-Amerika. Ze leven in grote groepen.

Ze slapen overdag. 's Nachts zijn ze actief. Dan zoeken ze voedsel en zo.

Ik stuur je straks wel een video van de schattigste chinchilla ooit.

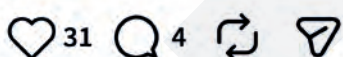
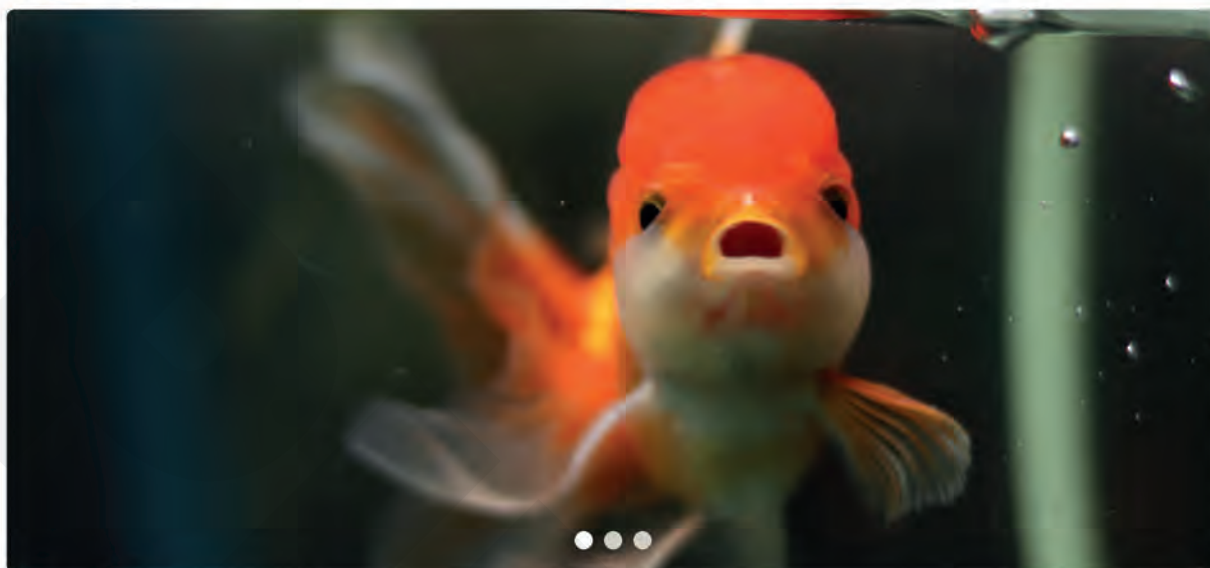
Hayat: Ja, leuk. Ik wil ook wel een chinchilla.

Lezen

1 Lees de tekst.

Musa-abi

Sinds vandaag heb ik een huisdier! Dit is mijn vis Winston. Hebben jullie ook een huisdier?
#welkom #winston

MissKriss Ik heb geen huisdieren. Ik wil wel een kat. Of een paard. Het lijkt me echt leuk om een eigen paard te hebben. Het zijn heel sociale dieren. Maar ja, paarden zijn ook superduur. En het kost veel tijd om paarden te verzorgen. Je kan beter een vis hebben. Vissen zijn saai, maar ze hebben weinig aandacht nodig.

Lian Ik heb een konijn. Ze heet Mochi. Ze is heel schattig en zacht. Ze zit in een kooi, want anders poept en plast ze overal. Je kan haar aaien, maar ze bijt soms. Daarom zijn mijn vrienden bang voor haar. Dat is wel een nadeel. Gelukkig bijt Mochi mij nooit.

ConorUnited Leuke vis! Ik heb een hond. Hij heet Bart. We wandelen en spelen samen. Ik moet hem elke dag eten geven en uitlaten. Hij blaft veel, maar ik vind dat niet erg. Onze hond is supergezellig en altijd vrolijk. Dat is een voordeel. Honden zijn mijn lievelingsdieren.

Juliaatje Ik heb geen huisdier. Ik wil ook geen huisdier, want ik vind het zielig. Dieren moeten vrij leven, niet in een kooi. Soms knuffel ik met de kat van mijn burens. Die is lief. Mijn andere burens hebben vogels. Die vliegen door het hele huis. Ze zijn mooi maar ze maken echt veel geluid. Dat is irritant.

Spreken

Wat oefen je?

Je geeft informatie over een dier.

1 De luistertekst herhalen

Luister naar de tekst. Beantwoord de vragen.

Bespreek daarna de antwoorden samen.

1 Wat vindt Hayat van muizen?

---

2 Wat vindt Danilo van muizen?

---

3 Wat is het lievelingsdier van Hayat?

---

4 Wat is het lievelingsdier van Danilo?

---

5 Wat vertelt Danilo over zijn lievelingsdier?

---

2 Praten over dieren

Werk samen. Kijk naar de foto's. Geef allebei antwoord op de vragen.

1 Welk dier op de foto's vind je leuk? Waarom?

2 Welk dier wil je als huisdier hebben? Waarom?

3 Op welk dier lijkt je? Waarom?

4 Welke dieren zie je in Nederland veel?

de slak

het konijn

het schaap

de hond

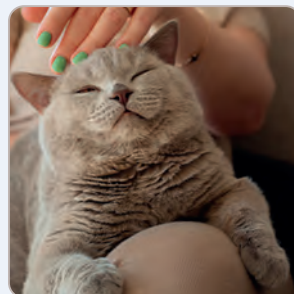
de kip

de slang

de vogel

de kat

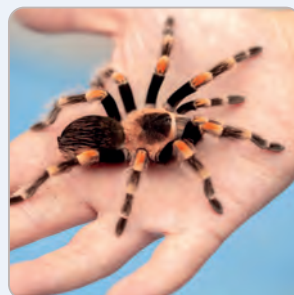
de schildpad

de muis

de vis

de spin

3 Dieren raden

Werk samen.

A kiest een dier uit de vorige opdracht.

A zegt niet welk dier hij kiest.

B probeert het dier te raden.

B stelt vragen. Bijvoorbeeld:

- *Is het schattig?*
- *Is het gevaarlijk?*
- *Leeft het in het water?*

A mag alleen 'ja' of 'nee' zeggen.

Ben je klaar? Doe de opdracht nog een keer. Wissel van rol. Kies een ander dier.

4 Luisteren en naspreken

- 1 Luister naar de zinnen. Lees mee.
- 2 Werk samen. Lees de zinnen hardop.

Informatie geven over je lievelingsdier

A: Wat is je lievelingsdier?

B: Mijn lievelingsdier is een chinchilla.

A: Kun je dat dier als huisdier hebben?

B: Ja, je kan een chinchilla als huisdier hebben.

A: Hoe ziet het dier eruit?

B: Het heeft grote oren en een zachte vacht.
Het heeft ook een staart.

A: Wat eet het dier?

B: Het eet hooi en groente.

A: Waar leeft het dier?

B: Het leeft in Zuid-Amerika.

A: Leeft het alleen of in een groep?

B: Het leeft in een grote groep.

A: Waarom is het je lievelingsdier?

B: Ze zijn schattig en actief.
Ze zijn zacht, dus je kan goed met ze knuffelen.

Ben je klaar? Doe de opdracht nog een keer. Wissel van rol.

5 Vragen over een dier beantwoorden

Beantwoord de vraag. Maak een zin.

Je kunt ook informatie op internet zoeken.

A: Wat is je lievelingsdier?

B: Mijn _____.

A: Kun je dat dier als huisdier hebben?

B: Ja / Nee, je kan _____.

A: Hoe ziet het dier eruit?

B: Het _____.

En het _____.

A: Wat eet het dier?

B: Het _____.

A: Waar leeft het dier?

B: Het _____.

A: Leeft het alleen of in een groep?

B: Het _____.

A: Waarom is het je lievelingsdier?

B: Het is mijn lievelingsdier, want _____.

6 Informatie over een dier geven

Werk samen. Gebruik de vorige opdracht.

A stelt de vragen.

B geeft antwoord.

B laat ook een foto van het dier zien.

Ben je klaar? Doe de opdracht nog een keer. Wissel van rol.

7 Een opname maken

Vertel iets over je favoriete dier.

Gebruik de informatie van opdracht 5.

Maak een opname met je telefoon of je computer.

Praat minimaal één minuut.

Luister naar jezelf: maak je goede zinnen?

Schrijven

1 Informatie in de leestekst opzoeken

Lees de tekst op pagina 3. Wat is een voordeel en een nadeel van het dier? Vul het schema in.

	voordeel 👍	nadeel 👎
paard	Het zijn sociale dieren	Paarden zijn heel duur.
vissen		
konijn		
hond		
kat		
vogel		

2 Oefenen met grammatica – de zin met ‘want’ en ‘maar’

Maak de zinnen af. Gebruik het schema van de vorige opdracht.

- Kristina wil een paard, maar _____.
- Vissen zijn makkelijke huisdieren, maar _____.
- Lian houdt van zijn konijn, want _____.
- Het lievelingsdier van Conor is een hond, want _____.
- Vogels zijn mooie dieren, maar _____.
- Julia wil geen huisdier, want _____.

3 Een tekst schrijven

Schrijf een tekst over je je lievelingsdier of je huisdier.

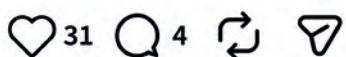
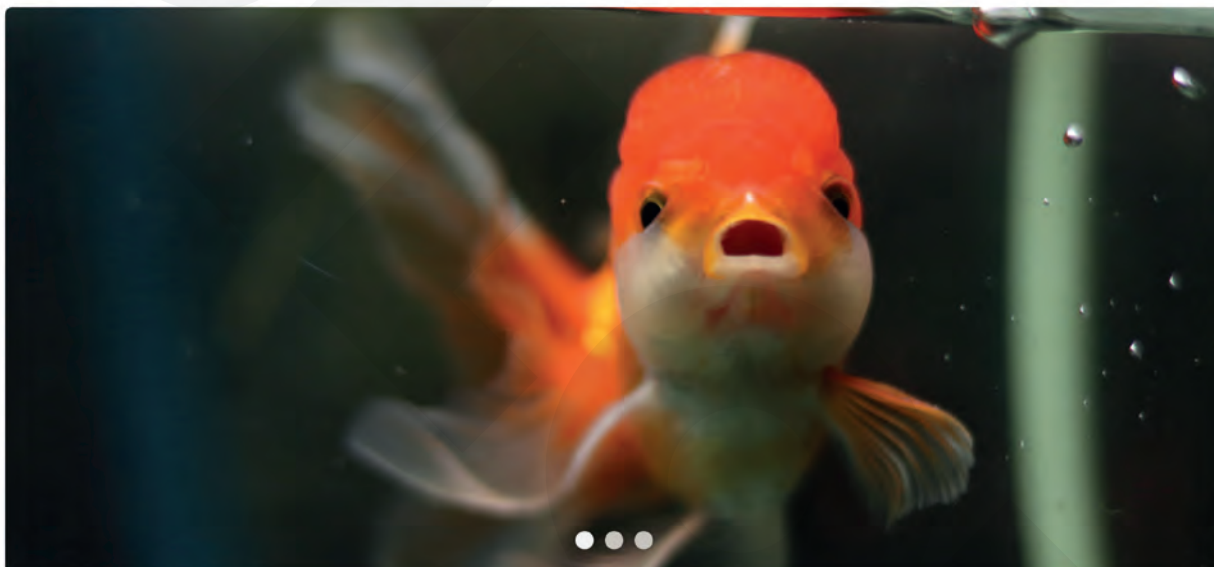
Schrijf over:

- het uiterlijk
- het karakter
- het voedsel
- waar het leeft
- een voordeel en een nadeel

Maak minimaal acht zinnen.

Musa-abi

Sinds vandaag heb ik een huisdier! Dit is mijn vis Winston. Hebben jullie ook een huisdier?

#welkom #winston

Nieuwe woorden

aaïen

aap, de

actief

bang

bijten

blaffen

centimeter, de

daarom

door

erg

geluid, het

gelukkig

groep, de

hond, de

hooi, het

huisdier, het

knuffelen

konijn, het

kooi, de

muis, de

nadeel, het

neus, de

onder

ooit

oor, het

overal

overdag

paard, het

plassen

poepen

poes, de

poot, de

raar

rond

sinds

slang, de

spin, de

staart, de

tand, de

uitlaten

vacht, de

verzorgen

vis, de

vliegen

voedsel, het

vogel, de

voordeel, het

wandelen

welkom

zelig

16 In de natuur

Start

Dit thema gaat over dieren en natuur.

Wat oefen je?

- Je praat over het weer en je plant een vakantie.
- Je schrijft over je ideale vakantie.
- Grammatica: de bijzin met 'als', 'omdat' en 'dat'

1 De video bekijken

Kijk naar de video. Praat over de video.

2 Woorden bij het thema opschrijven

Thema 16 gaat over dieren en natuur. Waar denk je aan? Schrijf woorden op.

Hoe zeg je 'dier' in je moedertaal?

Hoe zeg je 'natuur' in je moedertaal?

Luisteren

1 Luister naar de tekst.

Wat een vies weer

Het is pauze. Tobias en Danilo zijn in de aula.

- Danilo: Pff, het is druk in de aula. Zullen we naar buiten gaan?
- Tobias: Hm, ik weet niet. Het is echt koud buiten. Ik denk dat het straks gaat regenen en onweren.
Kijk die donkere wolk. Er komt een bui aan.
- Danilo: O ja, ik zie het. Wat een vies weer. Het is al de hele week grijs en mistig.
- Tobias: Volgens het weerbericht wordt het volgende week mooi weer.
- Danilo: Ik hoop het. Ik word depressief door dit weer. Ik kijk uit naar de zomer.
- Tobias: Ja, ik ook. Ga je op vakantie?
- Danilo: Nee, waarschijnlijk niet. Ik ben laatst nog op vakantie geweest. Jij wel?
- Tobias: Nee, ik ook niet. Ik ga een vakantiebaan bij de Action nemen.
Ik wil geld verdienen, omdat ik voor een reis naar Australië spaar.
Ik wil samen met m'n beste vriendin gaan.
- Danilo: Australië? Zo ver.
- Tobias: Ja, het is ongeveer dertig uur vliegen. Maar het is een geweldig land met mooie natuur.
Ik wil al heel lang naar Australië. Maar ja, ik mag pas gaan als ik achttien ben.
- Danilo: Wat wil je daar doen dan?
- Tobias: Gewoon rondreizen. Je kan daar heel goed duiken in de oceaan. Dan zie je mooie vissen onder water en zo. We willen ook met een boot naar andere eilanden varen.
- Danilo: Slapen jullie dan in een hotel?
- Tobias: Nee, we willen kamperen in een tent in de natuur.
Overdag zijn we actief en 's avonds zitten we bij het kampvuur.
Dan kun je de maan en heel veel sterren zien.
- Danilo: Nou, kamperen lijkt me niks. Dan moet je zeker in de bosjes poepen en plassen.
En ben je niet bang voor enge dieren? Grote spinnen en giftige slangen en zo.
En haaien die bijten met van die grote tanden. Die leven daar toch?
- Tobias: Ja, klopt. Dat is wel een nadeel, maar je moet gewoon oppassen.
- Danilo: Hm, ik ben niet zo avontuurlijk. Ik ga liever naar een luxe hotel in Griekenland ofzo.
- Tobias: Ja, dat is ook leuk. Daar zijn wel muggen en andere insecten, maar die zijn niet gevaarlijk.
- Danilo: Precies. En je hoeft niet dertig uur in een vliegtuig te zitten.
- Tobias: Ja, dat is ook een voordeel.

Lezen

1 Lees de tekst.

bestemmingen ▾ reisoorten ▾ **reis.nl** ervaringen ▾ contact ▾

Verslaafd aan reizen

Maya (26) is gek op reizen. Ze is al in meer dan honderd landen geweest. In dit interview vertelt ze over haar avonturen.

Kun je ons iets over jezelf vertellen?

Ja, ik ben Maya. Ik kom uit een klein dorpje in Noord-Brabant, maar ik heb het grootste deel van mijn leven in het buitenland gewoond. Ik hou van reizen en vooral van backpacken in mooie natuurgebieden. Ik ben fotograaf, dus ik maak veel foto's van de natuur. Mijn foto's en video's deel ik met mijn volgers op social media. Zo verdien ik mijn geld.

Welke natuur vind je het mooist?

Ik hou eigenlijk van alle soorten landschappen. Bergen, heuvels, bossen, stranden, rivieren, meren... Zelfs het platteland in Nederland vind ik mooi. Ik hou wel meer van een warm klimaat dan een koud klimaat. Ik geniet van het strand en het geluid van de zee. Maar ik vind sneeuw ook superleuk. Ik ben niet zo kieskeurig.

Heb je bijzondere dieren gezien?

Zeker. Ik heb veel mooie dieren gezien, zoals leeuwen, apen en grote groepen wilde paarden. Tropische vogels zijn ook prachtig. Helaas heb ik ook veel zielige dieren gezien. In sommige toeristische plaatsen kun je bijvoorbeeld knuffelen met tijgers of rijden op olifanten. Soms leven dieren in een kooi. Ik vind het verschrikkelijk als dieren niet vrij kunnen leven.

Wat zijn je favoriete dieren?

Mijn favoriete dieren zijn quokka's. Die leven in Australië. Ze lijken een beetje op kangoeroes. Ze kunnen springen omdat ze sterke poten hebben. Ze hebben een zachte vacht, een klein neusje en ronde oortjes. Hun staart is ongeveer 25 centimeter lang. Ze eten vooral plantaardig voedsel. Ze zijn niet gevaarlijk, maar het is verboden om ze te aaien of aan te raken.

Waar komt je passie voor de natuur vandaan?

Van mijn moeder, denk ik. Zij is altijd buiten in de natuur, zelfs in de winter. Ik heb ook altijd van dieren gehouden, al sinds mijn kindertijd. Ik heb vroeger veel huisdieren gehad, zoals een hond, een poes, een muis en een konijn. Nu heb ik helaas geen tijd om een poes te verzorgen of een hond uit te laten.

Welke dingen neem je altijd mee als je op reis gaat?

Mijn paspoort, mijn portemonnee, mijn telefoon en mijn camera. Goede wandelschoenen zijn ook essentieel. Ik probeer zo weinig mogelijk bagage in te pakken. Daarom neem ik meestal alleen een grote rugtas mee. Een koffer is heel onhandig.

Wat is je favoriete bestemming?

Dat is een moeilijke vraag. Ik heb overal mooie herinneringen. Maar ik denk dat Maleisië mijn favoriete bestemming is. De natuur is prachtig en de inwoners zijn erg vriendelijk. Ik voel me daar heel welkom. Ik ga het liefst naar rustige gebieden. Ik hou niet zo van plekken met veel toeristen.

Wat gaat je volgende reis naartoe?

Ik heb nog niets geboekt, maar Noorwegen staat op mijn bucketlist. Ik heb goede verhalen gehoord over de prachtige bergen en watervallen. Ik wil ook ooit naar Japan gaan, omdat ik van Japans eten hou. Reizen maakt me gelukkig. Ik hoop dat ik nog veel landen kan bezoeken. Ik ben heel dankbaar voor mijn leven.

Spoken**Wat oefen je?**

Je praat over het weer en je plant een vakantie.

1 De luistertekst herhalen

Luister naar de tekst. Beantwoord de vragen.
Bespreek daarna de antwoorden samen.

- 1 Wat zeggen Tobias en Danilo over het weer?

- 2 Wat wil Tobias het liefst in de vakantie doen?

---

3 Wat wil Danilo het liefst in de vakantie doen?

---

4 Op wie lijkt jij: Tobias of Danilo?

De natuur en het weer beschrijven

Werk samen. Kijk naar de foto's. Geef allebei antwoord op de vragen.

- 1 Wat zie je? Schrijf vier woorden over de natuur en het weer onder de foto.
- 2 Welk landschap vind jij het mooist? Waarom vind je dat?

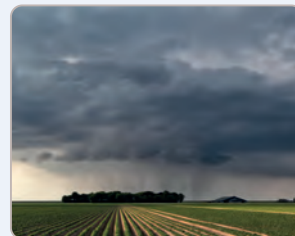

3 Luisteren en naspreken

- 1 Luister naar de zinnen. Lees mee.
- 2 Werk samen. Lees de zinnen hardop.

Een praatje over het weer maken

A: Zullen we naar buiten gaan?

B: Nee, het is heel koud buiten.

Het regent al de hele week.

A: Ja, het is echt vies weer.

B: Ik kijk uit naar de zomer.

A: Ik ook.

A: Brr, koud hè?

B: Ja, het vriest en het waait.

Het is bewolkt.

A: Volgende week gaat het sneeuwen.

B: O, dan kunnen we sneeuwballen gooien.

A: Ja, leuk!

A: Hé, hoe gaat het?

B: Ja, goed, met jou?

A: Ook goed. Lekker weer, hè?

B: Ja, heerlijk. De zon schijnt eindelijk.

Ga je iets doen?

A: Ik ga morgen naar het strand.

B: Leuk, veel plezier!

A: Pff, het is zo heet.

B: Ja, niet normaal.

Het is bijna veertig graden.

A: Volgende week wordt het minder warm.

Dat zegt het weerbericht.

B: Ik hoop het.

Ben je klaar? Doe de opdracht nog een keer. Wissel van rol.

4 Een weerbericht lezen

Werk samen. Kijk naar het weerbericht. Beantwoord de vragen.

Weerbericht 1

1 Welk seizoen is dit, denk je?

---

2 Welke dag is het warmst?

---

3 Op welke dagen is het bewolkt?

---

4 Op welke dagen schijnt de zon?

---

5 Op welke dag gaat het regenen en onweren?

Weerbericht 2

6 Welk seizoen is dit, denk je?

---

7 Op welke dagen gaat het sneeuwen?

---

8 Op welke dag waait het hard?

---

9 Op welke dagen vriest het overdag?

---

10 Welke nacht is het koudst?

---

5 Een praatje over het weer maken

Werk samen. Voer de gesprekken. Gebruik de weerberichten van de vorige opdracht.

Weerbericht 1

Het is maandag.

A en B zijn op school.

A en B praten over het weer van deze week.

Praat bijvoorbeeld over: Hoe voel je je? Wat kunnen jullie doen?

Weerbericht 2

Het is donderdag.

A en B zijn op school.

A en B praten over het weer van deze week.

Praat bijvoorbeeld over: Hoe voel je je? Wat kunnen jullie doen?

6 Een vakantie kiezen

Werk samen. A stelt de vraag. B kiest een antwoord.

A vult de antwoorden van B in.

Wat wil je liever:

1 ☐ een avontuurlijke vakantie	of	☐ een rustige vakantie?
2 ☐ met de auto reizen	of	☐ met het vliegtuig reizen?
3 ☐ veel bagage meenemen	of	☐ weinig bagage meenemen?
4 ☐ een bestemming in Europa	of	☐ een bestemming buiten Europa?
5 ☐ een onbekende plek	of	☐ een plek met veel toeristen?
6 ☐ een koud klimaat	of	☐ een heet klimaat?
7 ☐ kamperen in de natuur	of	☐ slapen in een luxe hotel?
8 ☐ veel mooie dieren zien	of	☐ veel mooie steden zien?
9 ☐ alleen reizen	of	☐ met een groep reizen?

A denkt na: naar welk land kan B op vakantie gaan?

A zegt: *Je kunt naar ...*

Ben je klaar? Doe de opdracht nog een keer. Wissel van rol.

7 Oefenen met grammatica – de bijzin met ‘omdat’

Werk samen.

A stelt de vraag. B geeft antwoord.

Maak de zinnen af. Let op de plaats van het werkwoord.

A: Waar wil je naartoe op vakantie?

B: Ik wil naar ... omdat ...

A: Wat wil je daar doen?

B: Ik wil ..., omdat ...

A: Wat wil je meenemen?

B: Ik wil ..., omdat ...

A: Waar wil je slapen?

B: Ik wil ..., omdat ...

A: Met wie wil je reizen?

B: Ik wil ..., omdat ...

Ben je klaar? Doe de opdracht nog een keer. Wissel van rol.

8 Je ideale vakantie plannen

Werk samen. Jullie gaan samen op vakantie.

Plan jullie ideale vakantie.

Praat samen over de vragen.

- Waar gaan jullie naartoe?
- Hoe reizen jullie naar deze bestemming?
- Waar slapen jullie?
- Wat gaan jullie daar doen?
- Hoe is het weer daar?
- Hoe is de natuur daar?
- Welke dieren leven daar?

Zoek vijf foto's op internet.

Maak samen een korte presentatie met de foto's.

Vertel over jullie vakantie aan de klas.

9 Bellen tijdens je vakantie

Werk samen.

A is in Nederland. B is op vakantie.

A belt B. A stellen vragen over:

- waar
- hotel
- activiteiten
- het weer
- de natuur
- dieren

A maakt zelf vraagzinnen.

B geeft antwoord en gebruikt de foto's.

Ben je klaar? Doe de opdracht nog een keer. Wissel van rol. Gebruik nu deze foto's:

Schrijven

1 Oefenen met grammatica – de bijzin met ‘als’, ‘omdat’ en ‘dat’

Lees de berichten. Maak de zinnen af. Let op de plaats van het werkwoord.

Groepsapp

Hayat
Gaan jullie op vakantie in de zomer?

Danilo
Nee, ik blijf in Nederland, omdat

Tobias
Ik ga ook niet op vakantie. Ik moet werken, omdat

Hayat
Jammer. Ik weet het nog niet.
We gaan alleen op vakantie als

Danilo
Ik wil ook graag op vakantie gaan.
Ik hoop dat

2 Een reactie schrijven

Je bent op vakantie. Je krijgt een bericht van een vriend.

Schrijf een reactie. Beantwoord de vragen. Kies een situatie.

Gebruik de foto's bij Spreken, opdracht 9 (pagina 22) en je fantasie.

Maak minimaal tien zinnen.

Hey, hoe gaat het? Hoe is je vakantie? Waar ben je eigenlijk? Hoe is het weer daar? Hoe is de natuur? En wat hebben jullie gedaan?
Ik hoop dat je een leuke vakantie hebt. Groetjes uit Nederland!

3 Schrijven over je ideale vakantie

Schrijf een tekst over je ideale vakantie. Beantwoord de vragen. Maak minimaal twaalf zinnen.

- Waar ga je naartoe op vakantie?
- Hoe reis je naar deze bestemming?
- Met wie ga je?
- Waar slaap je?
- Wat ga je daar doen?
- Hoe is het weer daar?
- Hoe is de natuur daar?
- Welke dieren leven daar?

Nieuwe woorden

aanraken	
avontuurlijk	
bagage, de	
bestemming, de	
boeken	
boot, de	
bosje, het	
bui, de	
camera, de	
dankbaar	
deel, het	
duiken	
eiland, het	
essentieel	
fotograaf, de	
giftig	
haai, de	
herinnering, de	
inpakken	
insect, het	
interview, het	
inwoner, de	
kamperen	
kampvuur, het	
kieskeurig	
koffer, de	
luxe	

maan, de

mistig

mug, de

ocean, de

omdat

onhandig

onweten

oppassen

paspoort, het

passie, de

portemonnee, de

rondreizen

springen

ster, de

tent, de

toerist, de

toeristisch

tropisch

uitkijken naar

varen

waterval, de

weerbericht, het

wolk, de

16 In de natuur

Start

Dit thema gaat over dieren en natuur.

Wat oefen je?

- Je bedenkt een actie voor een goed doel en je maakt reclame.
- Je schrijft een e-mail aan de directeur van je school.
- Grammatica: hoofdzinnen en bijzinnen

1 De video bekijken

Kijk naar de video. Praat over de video.

2 Woorden bij het thema opschrijven

Thema 16 gaat over dieren en natuur. Waar denk je aan? Schrijf woorden op.

Hoe zeg je 'dier' in je moedertaal?

Hoe zeg je 'natuur' in je moedertaal?

Luisteren

1 Luister naar de tekst.

We moeten in actie komen

Rakesh maakt een podcast over duurzaamheid.

Rakesh: Hallo allemaal, daar ben ik weer met een nieuwe podcast. Dit keer gaan we het hebben over milieu en duurzaamheid. Iedereen heeft waarschijnlijk wel gehoord over klimaatverandering en andere milieuproblemen. Ik heb mijn klasgenoot Hafsa uitgenodigd om dit onderwerp te bespreken. Hafsa eet sinds kort veganistisch en ik ben heel benieuwd naar haar ideeën. Welkom, Hafsa.

Hafsa: Dank je wel, Rakesh.

Rakesh: Ja, jij eet nu al een tijdje veganistisch. Wat betekent dat eigenlijk?

Hafsa: Nou, dat betekent dat ik helemaal geen vlees en vis eet, maar ook geen andere dierlijke producten, zoals melk, kaas en eieren.

Rakesh: Oké, dat klinkt heftig. Waarom heb je dat besluit genomen?

Hafsa: Een paar maanden geleden heb ik een documentaire gezien over de vleesindustrie. Ik schrok echt van die beelden. Je zag dieren in overvolle stallen en mensen die de dieren mishandelen. Het was vreselijk om te zien. Toen dacht ik: dat accepteer ik niet meer. Dieren lijden en mensen profiteren. Dat is echt een schande. Toen besloot ik om vegan te worden.

Rakesh: Maar is het niet moeilijk om veganistisch te eten? Ik bedoel, mensen kunnen toch niet zonder vlees en zuivel?

Hafsa: In het begin was het wel lastig, omdat ik vroeger elke dag vlees en kaas at. Maar het went snel. En gelukkig zijn er in de supermarkt veel vegan producten te koop.

Rakesh: Respect hoor. Ik zou het echt niet kunnen. Bovendien zijn die vegan producten megaduur.

Hafsa: Je hoeft ook niet meteen veganistisch te eten. Je kunt ook op andere manieren iets voor de natuur doen. Gewoon minder vlees eten, bijvoorbeeld, en geen voedsel verspillen. Je kunt ook goede doelen steunen door geld te doneren of door geld in te zamelen. Alle beetjes helpen.

Rakesh: Denk je? Ik weet niet of dat zin heeft. Een vriend van me werkt bij een supermarkt en daar gooien ze dagelijks heel veel producten weg, terwijl ze niet eens bedorven zijn. Winkels en bedrijven zijn ook verantwoordelijk.

Hafsa: Zeker, daar ben ik het mee eens. Maar wij kunnen ook iets doen. Daarom ben ik hier. We moeten in actie komen.

Rakesh: Hoe dan?

Hafsa: Nou, mijn beste vriendin Kristina en ik vinden dat onze school te weinig voor het milieu doet. De kantine is totaal niet duurzaam. Dat vinden we belachelijk en daarom zijn we een petitie gestart. We verzamelen zoveel mogelijk handtekeningen van leerlingen die duurzaamheid ook belangrijk vinden. Die

petitie gaan we aan de directeur van de school aanbieden. We gaan ook posters op school ophangen om aandacht voor deze kwestie te vragen.

Rakesh: En wat willen jullie dan precies met deze actie bereiken?

Hafsa: We hopen dat de school de kantine gaat veranderen. Ons eerste voorstel is om in de kantine meer vegetarische opties aan te bieden. Daarnaast willen we voedselverspilling voorkomen door aan het eind van de dag gratis broodjes uit te delen. Bovendien willen we afval verminderen door te stoppen met plastic verpakkingen.

Rakesh: En waarom vinden jullie dit zo belangrijk?

Hafsa: Het milieu is voor iedereen van belang. Zonder de aarde kunnen we niet leven.

Rakesh: Maar denk je dat de school naar jullie gaat luisteren?

Hafsa: Ze moeten wel. Als er geen verandering komt, gaan we protesteren. We zullen doorgaan totdat we krijgen wat we willen. Dus ik doe een oproep aan alle leerlingen, steun ons en doe mee!

Rakesh: Oké, nou, bedankt Hafsa. Ik wens jullie veel succes met jullie actie.

Lezen

1 Lees de tekst.

1 Mens en milieu

De afgelopen vijftig jaar is het aantal mensen op aarde verdubbeld. Volgens de voorspellingen zijn we over dertig jaar misschien wel met meer dan 10 miljard mensen. Al die mensen hebben samen een grote invloed op het milieu.

1.1 Bedreigde soorten

Het grootste deel van de aarde is veranderd door mensen. Overal op aarde gebruiken mensen veel grond en water, bijvoorbeeld voor landbouw, wegen en woningen. Doordat mensen zoveel land en water gebruiken, worden de leefgebieden van dieren en planten kleiner. Sommige dieren en planten raken hun leefgebied helemaal kwijt. Een aantal soorten zijn **bedreigde plant- en diersoorten**: ze hebben moeite om in leven te blijven. Uiteindelijk kan een soort **uitsterven** (helemaal verdwijnen).

Een neushoorn is een bedreigde diersoort.

1.2 Vervuiling

Menselijke activiteiten leiden ook tot milieuvervuiling. Mensen en bedrijven produceren bijvoorbeeld heel veel afval. Soms is afval giftig. Een gif is een stof die schadelijk is voor **organismen** (dingen die leven). Als giftige stoffen in de bodem of in het water komen, heeft dat grote gevolgen voor planten, dieren, schimmels en bacteriën. Mensen vervuilen ook de lucht. Door het verbranden van **fossiele brandstoffen**, zoals aardolie en aardgas, komen er stoffen in de lucht die schadelijk zijn voor onze gezondheid en voor het milieu. Luchtvervuiling draagt bovendien bij aan de opwarming van de aarde.

Door luchtvervuiling wordt de aarde warmer.

1.3 Klimaatverandering

De aarde is in 130 jaar gemiddeld 1 graad Celsius warmer geworden. De opwarming van de aarde veroorzaakt **klimaatverandering**. Klimaatverandering betekent dat het weer over een langere periode verandert. In Nederland krijgen we warmere winters en hetere zomers. Ook krijgen we meer extreem weer, zoals storm en hagel. Een ander gevolg van de opwarming van de aarde is dat ijs smelt. Dit leidt tot de stijging van de **zeespiegel** (de hoogte van het zeewater). Daardoor is er in sommige gebieden in Nederland meer kans op overstromingen. Daarom moeten we de dijken hoger maken.

Door klimaatverandering neemt het aantal overstromingen toe.

1.4 Duurzaamheid

Mensen gebruiken de aarde voor voedsel, materialen en energie. We gebruiken meer dan de aarde kan geven. Dat veroorzaakt milieuproblemen. Gelukkig zijn er duurzame oplossingen die niet schadelijk voor het milieu zijn, zoals in de voorbeelden hieronder.

- *Oplossing 1: duurzame energie*
Duurzame energie veroorzaakt geen vervuiling en raakt niet op. Voorbeelden van duurzame energie zijn **windenergie** en **zonne-energie**.
- *Oplossing 2: duurzame materialen*
Er zijn minder materialen nodig als mensen oude materialen opnieuw gebruiken. Je kunt voorwerpen **hergebruiken**, zoals flessen en blikjes met statiegeld en tweedehands kleding. Afval kan ook bruikbaar zijn om nieuwe producten te maken. Dat heet **recycling**.
- *Oplossing 3: minder vervuiling*
Overheden, bedrijven en burgers kunnen samenwerken om vervuiling te verminderen. Denk aan strengere regels voor industrie, schonere vervoermiddelen en bewust omgaan met afval.

Duurzame energie door windmolens.

1.5 Duurzame keuzes maken

Hoe help jij mee om de aarde schoon en gezond te houden? Doe jij bijvoorbeeld het licht uit als je niet op je kamer bent? En koop je weleens iets bij een kringloopwinkel? Dingen die je zelf kunt doen, zijn voorbeeld:

- minder nieuwe kleding kopen
- korter douchen
- reizen met de trein in plaats van met het vliegtuig
- geen plastic zakjes en flesjes gebruiken
- afval scheiden (plastic, glas, papier, etc.)
- kapotte spullen repareren in plaats van weggooien

Spreken

Wat oefen je?

Een actie voor een goed doel bedenken en reclame maken.

1 De luistertekst herhalen

Luister naar de tekst. Beantwoord de vragen.

Bespreek daarna de antwoorden samen.

- 1 Waarover praten Rakesh en Hafsa in de podcast?

- 2 Wat vertelt Hafsa over zichzelf?

- 3 Wat vindt Rakesh van Hafsa's levensstijl?

- 4 Wat voor actie is Hafsa gestart?

- 5 Wat is jouw mening over Hafsa's actie?

---

2 De leestekst herhalen

Werk samen. Praat over de begrippen uit de leestekst.

Wat betekenen de begrippen? Leg in je eigen woorden uit en geef voorbeelden.

bedreigde soorten

de milieuvervuiling

de klimaatverandering

de duurzame energie

het organisme

de fossiele brandstof

de stijging van de zeespiegel

de recycling

3 Duurzame opties bepalen

Werk samen. Kijk naar de foto's. Beantwoord de vragen.

- Welke optie is duurzamer? Waarom?
- Welke optie kies jij? Waarom?

1 Reizen:

of

2 Eten:

of

3 Vakantie:

of

4 Afval:

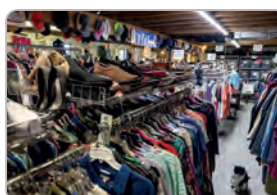
of

5 Kleding:

of

4 Praten over duurzaamheid

Werk samen. Geef allebei antwoord op de vragen.

- 1 Welke dingen doe je die goed zijn voor het milieu?
- 2 Welke dingen doe je die slecht zijn voor het milieu?
- 3 Vind je het belangrijk om duurzaam te leven? Waarom?
- 4 Wat kunnen jullie doen om duurzamer te leven? Bedenk tips voor:
  - kleding en spullen
  - eten
  - reizen
  - energie
  - afval

5 Luisteren en naspreken

- 1 Luister naar de zinnen. Beantwoord de vraag.
  - B is enthousiast. Hoe hoor je dat? _____
- 2 Werk samen. Lees de zinnen hardop. Let op de toon.

Reclame maken voor een goed doel

- A: Waarvoor komen jullie in actie?
- B: We vinden dat onze school te weinig voor het milieu doet.
De kantine is totaal niet duurzaam.
Daarom moeten we in actie komen.
- A: Hoe willen jullie in actie komen?
- B: We zijn een petitie gestart.
We verzamelen zoveel mogelijk handtekeningen.
We gaan ook posters ophangen.
- A: Wat willen jullie met deze actie bereiken?
- B: We willen dat de kantine duurzamer wordt.
Ons eerste voorstel is om meer vegetarische opties aan te bieden.
Daarnaast willen we gratis broodjes uitdelen om verspilling te voorkomen.
Bovendien willen we geen plastic verpakkingen meer in de kantine.
- A: En waarom vinden jullie dit belangrijk?
- B: Het milieu is voor iedereen van belang.
Zonder de aarde kunnen we niet leven.
Dus steun ons en doe mee!

Ben je klaar? Doe de opdracht nog een keer. Wissel van rol.

6 Nieuwsberichten over acties op school lezen

Werk samen. Lees de teksten. Praat over de vragen.

- 1 Welk doel wilden de leerlingen steunen?
- 2 Wat hebben de leerlingen voor dit doel gedaan?
- 3 Wat hebben de leerlingen met de actie bereikt?
- 4 Welke actie zou je steunen?

Leerlingen ruimen 53 kilo afval op

ZEIST - Leerlingen van het Openbaar vmbo en mavo hebben 53 kilo zwerfafval opgeruimd in Zeist. In een 'afvalrace' streden de klassen tegen elkaar om zoveel mogelijk afval te verzamelen. In totaal hebben de leerlingen 32 zakken vol met zwerfafval mee teruggenomen naar school. De klas met het meeste afval heeft een taart gewonnen.

Leerlingen steunen slachtoffers van natuurrampen

HOOGEZAND – Leerlingen van het Aletta Jacobs College hebben spullen ingezameld voor het goede doel. De spullen gaan naar slachtoffers van natuurrampen, zoals mensen die door een overstroming alles zijn kwijtgeraakt. Leerlingen doneerden onder andere warme kleding en schoenen en spullen voor kinderen, zoals luiers en speelgoed.

Leerlingen zamelen geld in voor dierenopvang

VENLO – Leerlingen van College Den Hulster hebben geld ingezameld voor een dierenopvang. Daar wonen dieren zonder thuis. Ze bedachten allerlei creatieve acties: ze verzamelden statiegeldflessen, bakten koekjes en verkochten tweedehands kleding. Met hun actie haalden ze een mooi bedrag van 854 euro op.

7 Een actie bedenken

Werk samen. Jullie willen een goed doel steunen. Bedenk een actie die jullie zelf kunnen uitvoeren. Beantwoord de vragen.

- 1 Welk goede doel willen jullie steunen? Kies een onderwerp dat jullie belangrijk vinden.

- 2 Waarom is dit goede doel belangrijk?

- 3 Wat willen jullie met de actie bereiken?

- 4 Hoe kunnen jullie dit bereiken? Wat gaan jullie precies doen? Bedenk een plan voor jullie actie.

- 5 Hoe kunnen andere leerlingen meedoen aan jullie actie?

---

8 Een korte presentatie voorbereiden

Werk samen. Jullie gaan de actie van de vorige opdracht presenteren aan de klas.
De presentatie duurt maximaal twee minuten.
Probeer de klas te overtuigen om mee te doen.

Bereid de presentatie voor. Bedenk samen:

- Wat gaan jullie zeggen?
- Wie zegt wat?
- Hoe gaan jullie de klas overtuigen?
- Wat kunnen jullie laten zien?

9 Een actie presenteren

Presenteer jullie actie aan de klas. Praat maximaal twee minuten.
Overtuig de klas: waarom moeten leerlingen jullie actie steunen?

10 Discussiëren over een stelling

Werk samen. Kies een stelling. Geef je mening en argumenten.
Antwoord zo: *Ik ben het ermee eens, want ... / Ik ben het er niet mee eens, want ...*

- 1 Het leven van mensen is belangrijker dan het leven van dieren.
- 2 Het milieu is een probleem van de overheid, niet van mij.
- 3 Scholen mogen alleen vegetarisch eten verkopen.
- 4 Tweedehands kleding en spullen zijn vies.

Schrijven

1 Oefenen met grammatica – hoofdzinnen en bijzinnen

Maak de zinnen af.

Let op de plaats van het werkwoord.

Sharmila vindt het milieu belangrijk.

- 1 Ze eet vegetarisch omdat _____.
- 2 Ze koopt alleen kleding die _____.
- 3 Ze doet het licht uit als _____.
- 4 Ze gaat nooit met het vliegtuig op vakantie, dus _____.
- 5 Sharmila en haar vrienden organiseerden een actie toen _____.
- 6 Ze hopen dat _____.

Dario vindt het milieu niet zo belangrijk.

- 1 Hij eet vaak vlees, want _____.
- 2 Hij begrijpt niet waarom _____.
- 3 Hij probeert minder kleding te kopen, maar _____.
- 4 Hij twijfelt of _____.
- 5 Hij kent geen mensen die _____.
- 6 Zijn vrienden zeggen dat _____.

2 Een e-mail aan de directeur voorbereiden

Je vindt dat je school niet duurzaam genoeg is. Daarom wil je in actie komen. Bedenk een idee voor een duurzamere school. Bijvoorbeeld een idee om:

- verspilling te voorkomen
- afval te verminderen
- energie te besparen
- duurzamer eten te verkopen

Je gaat een e-mail aan de directeur van je school schrijven. Beantwoord eerst de vragen:

1 Wie ben je? (naam, school, klas)

---

2 Wat is het probleem op je school? Waarom vind je de school niet duurzaam genoeg?

---

3 Wat is je idee voor een duurzamere school?

---

4 Wat hoop of verwacht je van de directeur?

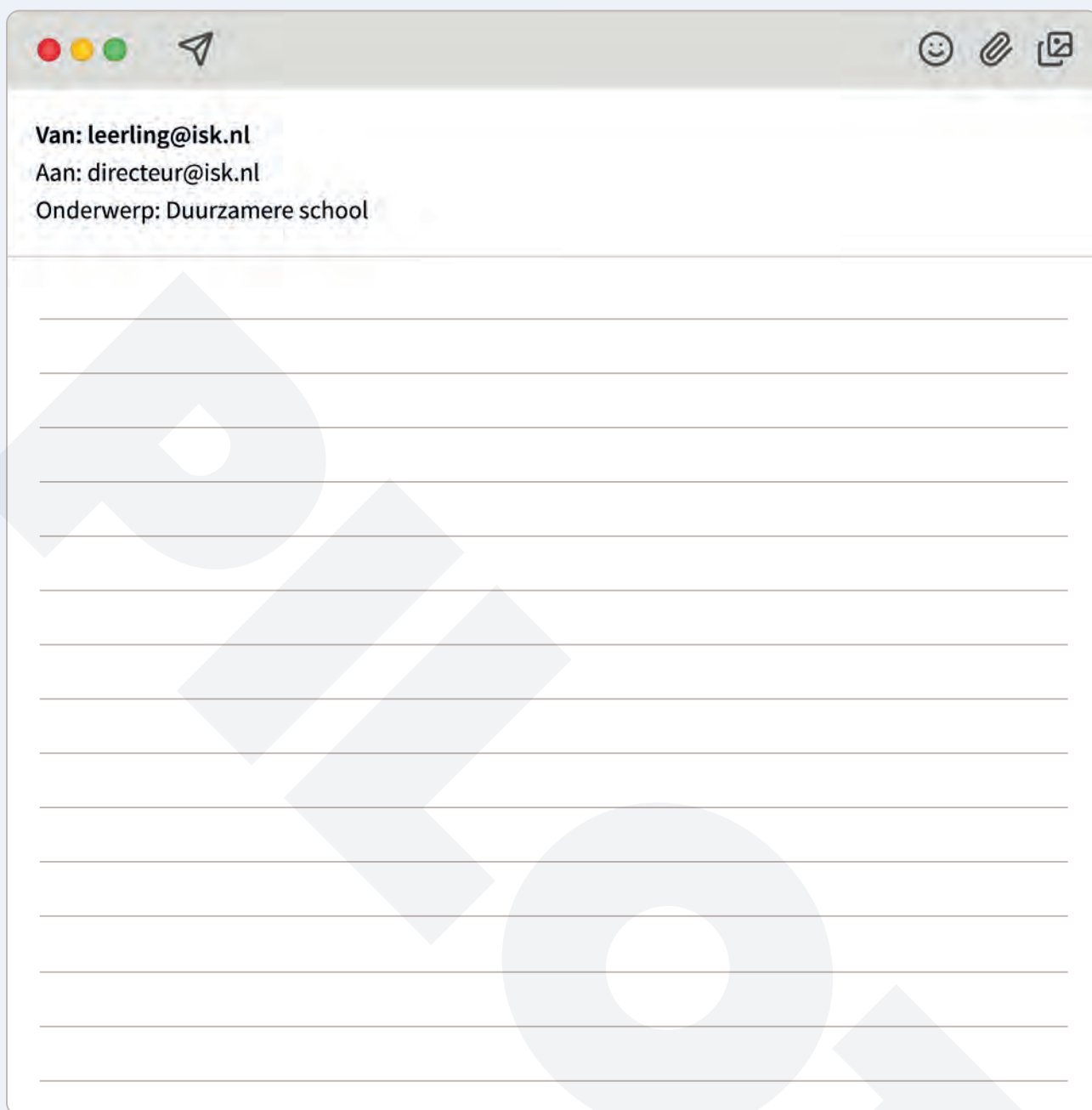
---

3 Een e-mail aan de directeur schrijven

Schrijf een formele e-mail aan de directeur van je school. Beschrijf je idee voor een duurzamere school.

Wat moet je doen?

- Schrijf een e-mail van ongeveer 120 woorden.
- Gebruik je antwoorden van opdracht 2. Maak van ieder antwoord één alinea.
- Begin en eindig je e-mail op een formele manier.

A screenshot of an email composition window. The window has a title bar with three colored buttons (red, yellow, green) and a paper plane icon. On the right side of the title bar are three icons: a smiley face, a paperclip, and a document with a checkmark. The email header section contains the following text: "Van: leerling@isk.nl", "Aan: directeur@isk.nl", and "Onderwerp: Duurzamere school". The main body of the email is a large white area with horizontal lines for typing. A large, faint, diagonal watermark reading "Proefversie" is overlaid across the entire email body.

Van: leerling@isk.nl
Aan: directeur@isk.nl
Onderwerp: Duurzamere school

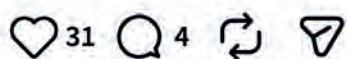
Proefversie

4 Reclame maken voor een goed doel

Je wilt geld of spullen inzamelen voor een goed doel dat je belangrijk vindt. Bedenk een actie om het goede doel te steunen. Je maakt reclame voor je actie op social media.

Wat moet je doen?

- Schrijf een tekst van ongeveer 120 woorden.
- Schrijf voor welk doel je een actie organiseert en waarom dit belangrijk is.
- Leg uit wat je met je actie wil bereiken.
- Geef praktische informatie: hoe kunnen mensen je actie steunen?
- Maak reclame voor het goede doel. Probeer mensen te overtuigen om mee te doen.

Nieuwe woorden

actie, de

bedorven

belang, het

bijdragen

bodem, de

brandstof, de

bruikbaar

burger, de

dijk, de

documentaire, de

doneren

duurzaamheid, de

gas, het

gif, het

goede doel, het

hagel, de

handtekening, de

hoogte, de

inzamelen

klimaatverandering, de

kwestie, de

kwijtraken

landbouw, de

lijden

materiaal, het

mishandelen

organisme, het

petitie, de

produceren

profiteren

protesteren

schande, de

scheiden

schimmel, de

smelten

stal, de

statiegeld, het

stijging, de

uitdelen

uitsterven

veganistisch

verbranden

verdubbelen

verminderen

verpakking, de

vervoermiddel, het

vervuilen

voorspelling, de

voorstel, het

voorwerp, het